ΑΓΝΟΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ «ΜΕΤΡΑ» ΟΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΙ

Καταγγελία της Ἐπιτροπῆς Ἀγώνα

Η ΕΞΑΓΓΕΛΙΑ των πρωθυπουργικών αποφάσεων γιά τις εικαστικές τέχνες, προκάλεσε την αντίδραση τού κόσμου των εικαστικών τεχνών και των συλλογικών τους οργανώσεων. Οι αποφάσεις πάρθηκαν κωφές νά πραγματοποιηθεί ή σύσκεψη με εκπροσώπους τού χώρου και άφορούν μόνο την οργάνωση εκθέσεων, αγορά και παραγγελία έργων, άρθηναν άλυτα τά σοβαρά και χρόνια προβλήματα τού κλάδου.

ΤΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ μέτρα καταγγέλλει ή Ἐπιτροπή Ἀγώνα των εικαστικών, πού έντεινουν τις κινητοποιήσεις τους γιά τή δικαίωση των αιτημάτων τους. Την καταγγελία της Ἐπιτροπής Ἀγώνα προσυπογράφει και ή Ἕνωση Πτυχιούχων Ἀνωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Καταγγελία θά στείλει στόν Τύπο, όπως πληροφορουμαστε και τό Καλλιτεχνικό Ἐπιμελητήριο Ἑλλάδας.

Ἡ καταγγελία

«ΣΑΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ των συσκέψεων στό ΥΠΠΕ ὑπό την προεδρία τού πρωθυπουργού εξαγγελθήκαν κάποια «μέτρα» γιά την ανάπτυξη των εικαστικών τεχνών. Καταγγέλλουμε στήν κοινή γνώμη την παρελκυστική πολιτική της κυβέρνησης στά εικαστικά πού τείνει νά αφανίσει σχεδόν τόν εικαστικό χώρο. Ἐνῶ τά πραγματικά προβλήματα έκκρεμούν, επίμονα ή κυβέρνηση δημοσκοπεί μέ "μέτρα" πού όχι μόνο δέν επιλύουν κανένα σύγχρονο πρόβλημα ἀλλά έπιτείνουν ακόμα περισσότερο τις απαγορευτικές συνθήκες γιά την ελεύθερη καλλιτεχνική δημιουργία».

«ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ τά μέτρα πού πάρθηκαν ἐρήμην των καλλιτεχνών και των συλλογικών τους οργάνων δέν κάνουν κάν μνεία γιά τις ἤδη ανειλημμένες υποχρεώσεις της Πολιτείας απέναντι των καλλιτεχνών, όπως τό περίφημο νομοσχέδιο γιά τό ΚΚΕ κλπ.

«ΣΑΝ ΜΕΤΡΑ πρός ένίσχυση των εικαστικών τεχνών αναφέρονται ή νομιμοποίηση της κατάργησης της Πανελλήνιας "Ἐκθεσης και ή αντικατάστασή της μέ ένα ασαφές και σκοτεινό ὑποκατάστατο κάποιων εκθέσεων "νέων και παλαιοτέρων" στό Ζάππειο και ἀλλού και κάποια αναφορά στίς αγορές έργων χωρίς νά δηλώνεται καθαρά ούτε τό συνολικό χρηματικό ποσό, ούτε ὁ τρόπος επιλογής καλλιτεχνών και έργων, ούτε ἡ σκοπιμότητα των αγορῶν πού παραμένει σκοτεινή».

«ΚΑΜΙΑ αναφορά γιά τό νομοσχέδιο τού ΚΚΕ, τή σύνταξη, την ασφάλιση, τό 2% στά δημόσια κτίρια, την ἀλλαγή τού απαράδεκτου κανονισμού τού ΥΠΠΕ, την Πανελλήνια, τό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, την κατάργηση της Βαρύτατης φορολογίας των ὑλικῶν, την κατάντια της καλλιτεχνικής παιδείας».

«Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ τού πρωθυπουργού στά ΥΠΠΕ αντί νά διευκολύνει τις εξελίξεις σύμφωνα μέ τά αἰτήματα των καλλιτεχνῶν πού οὔτε κάν κλήθηκαν νά τά εκφράσουν, νομιμοποίησε την απαράδεκτη τακτική τού ὑπουργείου, τή χρεοκοπία του και την ανικανότητα πού απέδειξε στόν πολιτιστικό χῶρο».

Αἰτήματα

σ'αὐτούς λόγους οὐτούς καταγγέλλουμε ὅλες οὐτές τις απαράδεκτες διαδικασίες, τις οποίες θεωροῦμε μεθοδεύσεις σέ βάρος τού κλάδου μας. Καλοῦμε την κυβέρνηση και προσωπικά τόν πρωθυπουργό νά αναλογιστοῦν τις εὐθύνες τους, καθώς και τις συνέπειες γιά τό μέλλον της καλλιτεχνικῆς δημιουργίας στόν τόπο μας τούς φορεῖς της και την πολιτιστική επιβίωση τού ἑλληνικού λαού. Καλοῦμε την κυβέρνηση και προσωπικά τόν πρωθυπουργό:

— ΝΑ ΚΑΤΑΘΕΣΟΥΝ ἀμέσως τό νομοσχέδιο γιά τό ΚΕΕ στή Βουλή, πού τό ἔχουν ὑπογράφει ἤδη 9 ὑπουργοί.

— ΝΑ ΕΠΙΒΑΛΟΥΝ στά ΥΠΠΕ την πλήρωση των ὑποχρεώσεών του απέναντι μας και ἀκόμα νά προχωρήσουν γενναία στήν ἄμεση ανασύνταξη τού ὑπουργείου αὐτοῦ, ἑνός δημιουργήματος της χουντικῆς περιόδου πού ἀπ' τά ἔργα και τις ἡμέρες του διαφαίνεται καθαρά ἡ ἐγγενής ἀδυναμία του στην ἐκπλήρωση των προγραμματικῶν κατευθύνσεων της πολιτιστικῆς ζωῆς και στή λήψη αποφάσεων πού νά μήν προκαλοῦν ὀργή και αγανάκτηση.

— ΝΑ ΕΠΙΛΥΣΟΥΝ ἀμεσα τό πρόβλημα της ασφαλισης και περίθαλψης.

— ΝΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΟΥΝ τόν Ὀργανισμό τού ΥΠΠΕ στά ἄρθρα ἐκεῖνα πού μᾶς ἀφοροῦν και δίνουν στό ὑπουργεῖο τή δυνατότητα ἀκόμα και οἰοσδήποτε ἐπιλογῶν.

— ΝΑ ΚΑΘΙΕΡΩΣΟΥΝ κατά τό ἑλάχιστον (π.χ. στή Γαλλία) ποσοστό 2% στή δαπάνη ανέγερσης δημοσίων κτιρίων, γιά ἔργα τέχνης.

— ΝΑ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΟΥΝ ἀμέσως την Πανελλήνια "Ἐκθεση πού μέ την τετράχρονη κατάργησή της — παράλληλα μέ την ὀκρονη καθυστέρηση της ψήφισης τού νόμου γιά τό ΚΚΕ— στερεῖ πάνω ἀπ' ὅλα την ἐπαγγελματική ἰδιότητα ἀπό πολλούς καλλιτέχνες.

— ΝΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΟΥΝ την βαρύτατη φορολογία των ὑλικῶν γιά την καλλιτεχνική δημιουργία.

— ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ μέ σοβαρότητα τό θέμα της καλλιτεχνικῆς παιδείας.

— ΝΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΟΝΤΑΙ πάντα τούς καλλιτέχνες και τά συλλογικά ὀργανά τους.

Ἀπό την ἀποκομιδή τού βραβείου Οὐράνη της Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν στήν Ἰφ. Χρυσοχόου.

Ἰφιγένεια Χρυσοχόου

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ

Ἀπ' τις κατ' ἐξοχην πεζογράφους της Προσφυγιᾶς, θεωρεῖται ἡ Ἰφιγένεια Χρυσοχόου. Γεννημένη ἡ Ζωὴ στή Μανιημένη της Μικρασίας, ἔζησε ἀπό κοντά τόν ξεριζωμό και την προσφυγιά και ἐγκαταστάθηκε τό 1922 στήν Θεσσαλονίκη. Σπούδασε μουσική και ξένες γλῶσσες. Τό 1945 ἔκανε την ἐμφάνισή της στά γράμματα μέ τή μετάφραση της νουβέλας τού Χάνς Βίλλυ Λίνκερ «Χασνίδια στή Φλάντρα» πού τιμήθηκε ἀπ' τη Γερμανική Ἀκαδημία Θεσσαλονίκης μέ τό βραβεῖο μεταφράσεων. Ἀπό τότε δημοσιεύει στόν καθημερινό και περιοδικό Τύπο ἄρθρα, κριτικές, μελέτες, διηγήματα, ποιήματα κλπ. Τό 1973 δημοσιεύει την «Πληρολημένη Γῆ» πού τιμήθηκε μέ τό βραβεῖο «Ἑστίας Νέας Σμύρνης» και τό Ἀρώνειο βραβεῖο της Ἕνωσης Σμυρναίων. Τό 1974 ἐκδίδει την «Μαρτυρική Πορεία, χρονικό της ὁμηρίας 22-24», πού πῆρε τό Ἀρώνειο βραβεῖο και "Επαινο ἀπ' την Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Τό 1977 σγάζει την «Ξεριζωμένη Γενιά» πού τιμήθηκε μέ τό βραβεῖο Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τού Ἱδρύματος Κ. και Ἐλ. Οὐράνη. Τό 1977 ἐκδίδει δυό βιβλία γιά παιδιά, «Ἕνα ὀξέστοτο σκυλί μιλάει γιά τή ζωή του» και τό «Ἐμεῖς οἱ φίλοι σας».

«Ἡ ξεριζωμένη γενιά»

Μέ την εὐκαιρία της ὀράδευσής της ἀπό την Ἀκαδημία, συζητήσαμε μέ τη συγγροφέα γιά τό ἔργο της και τό βραβεῖο αὐτό. "Οπως διαπιστώσαμε, δύο εἶναι οἱ κύριοι ἄξονες πού περιστρέφεται ἡ δουλιά της: Ἡ προσφυγιά και ἡ γυναίκα.

Ρωτήσαμε κατ' ὀρκή την Ἰφ. Χρυσοχόου τί ἐντύπωση της προκάλεσε ἡ ὀράδευση.

«" Ἡ Ξεριζωμένη Γενιά", μᾶς ἀπάντησε, εἶναι τό χρονικό της προσφυγιᾶς στή Θεσσαλονίκη, εἶναι ἕνα βιβλίο πού ἀναφέρεται πέρα γιά πέρα στή δύναμη πού διέθεσαν οἱ γυναίκες γιά νά μπορέσουν νά ἐπιβιώσουν αὐτές και τά παιδιά τους. φορτωμένες μέ ὅλα τά ὀάρη της οἰκογένειας, μιά και τά τρία τέταρτα των ἀνδρῶν σφάχτηκαν, κι ἐκεῖνες ἐμειναν μόνες "Απ' αὐτή την πλευρά, ἡ ὀράδευση μέ ξάφνισε γιατί εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ὀραδεύεται ἕνα βιβλίο πού ἀναφέρεται στά Μικρασιατικά και πρῶτα ἀπ' ὅλα σημαίνει γιά μένα μιά νίκη ἐνάς προσδοκιμαστικοῦ βιβλίου».

Στή συνέχεια ζητήσαμε ἀπό τη συγγραφέα νά μᾶς μιλήσει γιά τό ἔργο της. «Ξεκίνησα ἀπό μικρή νά γράφω, μᾶς εἶπε. Σταμάτησα γρήγορα λόγω τού γάμου και των σπουδῶν μου. Ἐκεῖνο πού μέ ὁόνησε και μέ συγκλόνισε, ἴσως γιατί τό ἔζησα ἔντονα, ἦταν τό ὀράμα της γυναίκας, πού ἐνῶ ἔδινε ὅλα πιά στήν κοινωνιά και σάν νοικοκυρά και ἐργαζόμενη ἔξω, ἦταν ἡ ἀγνοημένη. "Αρχισα λοιπόν νά γράφω γιά τις γυναίκες διάφορα διηγήματα και νά κάνω ὁμιλίες ἀπό τό ραδιοφωνικό σταθμό εἰδικά γι' αὐτές («Μιά γυναίκα σᾶς ὁμιλεῖ κλπ.). Στεκόμουν ἀκριβῶς στό τί προσφέρει μιά γυναίκα, και πῶς ἀγνοεῖται» στό ὅτι ἔχει μονάχα ὑποχρεώσεις και κανένα δικαίωμα.

Μέσα μου ὡστόσο ἡ προσφυγιά πού εἶχα ζήσει, μέ δυνάστευε ἔντονα. "Οταν τό 1972 ἔκανα ἕνα ταξίδι στή Σμύρνη, ὅλα αὐτά πού τριζοβολοῦσαν σάν ἕνα ἡφαιστειο, ξύπνησαν. Εἶδα τό σπίτι μου, τόν τάπο πού εἶχα φύγει μικρό παιδί και ἑτοίμασα μιά ὁμιλία γιά τά 50 χρόνια ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή, πού ἔγινε στήν Κύπρο, χωρίς νά μπορῶ νά φανταστῶ τί θά ἐπακολουθοῦσε ὀργότερα».

«Μαρτυρική πορεία»

"Εκανα και ἄλλες ὁμιλίες στήν Ἀθήνα, στήν Θεσσαλονίκη και ἀλλοῦ, πού ἀναφέρονταν στήν ξεριζωμένη γυναίκα και στό ξεριζωμένο παιδί, στήν πάλη τους γιά την ἐπιβίωση και στίς κατοπινές τους ἐπιτεύξεις. Τότε ἀκριβῶς ἄρχισα νά γράφω την «Τριπολιτσιώτισσα Γῆ» —ὁ τίτλος ὁέβαια εἶναι σημαντικός, γιατί σύπ ἡ γῆ κυριολεκτικά πυρπολήθηκε. Συνέχισα την «Ξεριζωμένη Γενιά», ἀλλά τό 1974 μέ τό ὀράμα της Κύπρου, συγκλονίστηκα τόσο, πού ἄφησα στή μέση την «Ξεριζωμένη Γενιά» και ἔγραφα τή «Μαρτυρική Πορεία» ὁασισμένη στήν ἀφήγηση ἑνός αἰχμαλώτου των Τούρκων στά 1922, ἑνός ἀπό τούς ἀναρίθμητους Μικρασιάτες πού σύρθηκαν ἀπό Ἰκόνιο, στά "Αὁανα κ.ά.

Ἡ «Μαρτυρική Πορεία», χρονικό της ὁμηρίας, γράφτηκε μέσα σέ ἑνάμιση μήνα. Μετά συμπλήρωσα την «Ξεριζωμένη Γενιά», ὁλοκληρώνοντας ἔτσι την Μικρασιατική τριλογία, πού ἀποτελεῖ μιά ὁιογροφία της ἐποχῆς ἀλλά και της οἰκογένειάς μου, της γειτονιᾶς μου, δικιά μου, τῶν συγγενῶν μου κλπ. Γιά νά μετουσιωθεῖ φυσικά ἡ πραγματικότητα σέ τέχνη, ὁασικό ρόλο παῖζει ἡ φαντασία· ὁ διάλογος εἶναι φτιαχτός, ἀλλά τά ἱστορικά και ἀρχειακά γεγονότα, ἀκόμα και τά ὀνόματα εἶναι ἀληθινά».

Ἡ γυναίκα στήν πρώτη ὁέση

Σ' ὅλο τό ἔργο της Ἰφ. Χρυσοκόου, ἡ γυναίκα κατέχει την πρώτη ὁέση. Τή ρωτᾶμε πῶς ἀσχολήθηκε μέ τά προὁλήματα των γυναικῶν. «Ἀπό μικρό παιδί, μᾶς λέει, ὁλέποντας την ἀδικία πού ὑπῆρχε στή ζωή μέ την προσφυγιά μας, ἀναζητοῦσα τά αἴτια. Καθώς τό σπιτι μου ἦταν πολύ θρησκόληπτο, στράφηκα πρός την κατεύθυνση αὐτή, πιστεύοντας πῶς γιά ὁ, τ συμὁαίνει φταίει ὁ ἄνθρωπος. Στή συνέχεια, ὅμως, ψάχνοντας, μελετώντας, ὁρῆκα πῶς αὐτοί πού ἔφταιγαν ἦταν ὁρισμένοι ἰσχυροί πού δυνάστευαν τόν κόσμο και πιό πολύ τή γυναίκα.

"Οπως πολύ σωστά λέει ὁ Γκόρκι, "ἄλλοίμονο στή σκλάὁα τού σκλάὁου". Πῆρα τή "σκλάὁα τού σκλάὁου" κι ἄρχισα νά γράφω διηγήματα γι' αὐτήν. "Αλλα δημοσιεύτηκαν, ἄλλα εἶναι ἀνέκδοτα και σκέφτομαι τώρα νά τά ὁγάλω ὅλα μαζί σέ μιά συλλογή. Πάντως τό ὀράμα της γυναίκας εἶναι μεγάλο ὅπως σημαντικοί εἶναι και οἱ ἀγῶνες σήμερα γιά την κατάκτηση της ἰσότητας, γιά την ἀναγνώριση της καθημερινῆς της προσφορᾶς στήν κοινωνία και την οἰκογένεια».

Τό "Ετος τού Παιδιού

Καθώς ἡ συγγραφέας ἔχει ἀσχοληθεῖ και μέ τό παιδί και ἰδιαίτερα στά πλαίσια τού Διεθνοῦς "Ετους Παιδιού, ζητᾶμε νά μᾶς μιλήσει γιά τό θέμα αὐτό. «Μέ τό "Ετος τού Παιδιοῦ, μᾶς λέει, ἔκανα ὁύὁεκα ὁμιλίες, πού ἀναφέρονται στό παιδί, στή μητέρα, στή γυναίκα, κυρίως στήν Ἀθήνα και στήν Ἀττική.

"Ἐὁγαλα ἐπίσης ὁύο ὁιὁλία γιά παιδιά, τά: «"Ἕνα ὀξέστοτο σκυλί μιλάει γιά τή ζωή του» και «Ἐμεῖς οἱ φίλοι σας», πού δείχνουν πῶς τά σκυλάκια ὁείχνουν μέ την αὐταπάρνηση και την «ἀνθρωπιά» τους την ἀγάπη τους στόν ἄνθρωπο, την ἀναγκαιότητα της εἰρήνης. Πιστεύω πῶς τό παλιό πορομύθι ἔχει ξεπεραστεῖ πιά και τό παιδί εἶναι τελείως διαφορετικά ἀπό ὅλοτε μιά και οἱ διάφορες ἀνακαλύψεις τά ἔχουν διαφοροποιήσει. "Εχει, λοιπόν, ἄλλες ἀποκτήσεις, ὁέν συγκινεῖται πιά μέ τις μάγισσες και πολύ περισσότερο μέ τά παλικάρια πού μέ θεματά και ἀθλήματα μέσα κατόρθωνε τά πάντα. Π' αὐτό οἱ ἱστορίες μου προσπαθῶ νά ἔχουν ἕνα ἀθρησκευτικό συμπέρασμα, ἀλλά μέ ἄλλο τρόπο. Νομίζω πῶς αὐτό πού πρέπει νά μεταὁοθεῖ στό παιδί εἶναι πῶς ὁ ἄνθρωπος ὁρίσκεται στή γῆ μέ σκοπό νά καλυτερεύσει τή ζωή του, νά μοιραστεῖ μέ τούς γύρω του τά καλά και τό ὁάκημα, νά σταματήσει την ἐκμετάλλευση και τόν πόλεμο. "Ἐτσι πολλά παρομύθια ἀνέκδοτα, καθώς και διάφορα ἄλλα ὁιὁλία, πού ὁέν ξέρω ποιό ἀπ' ὅλα θά δημοσιευτεῖ πρῶτο».

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΩΤΤΗ

Σκηνή ἀπό την ἐπιθεώρηση τού «Θεσσαλικού Θεάτρου» «Κάτι τρέχει σιά γύφτικα».

(«Κάτι τρέχει») στήν Ἀθήνα

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Η ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ «Κάτι τρέχει στά γύφτικα» πού παρουσιάζει μέ μεγάλη ἐπιτυχία τό «Θεσσαλικό Θέατρο» ἔρχεται και στήν Ἀθήνα. Συγκεκριμένα τό Θ.Θ. θά ἐμφανιστεῖ τή Δευτέρα κι ἴσως και την Τρίτη 17—18 Μάρτη στίς 6 μ.μ. και 9 μ.μ. στό θέατρο «Ἀθηνᾶ».

ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ἔγραψαν οἱ: «Ἐλεύθερο Θέατρο», Λ. Λαζόπουλος, Γ. Ξανθούλης, Κ. Τσιάνος, Κ. Π. Παναγιωτόπουλος. Ἡ σκηνοθεσία εἶναι τού Δ. Χρονόπουλου, ἡ μουσική τού Λ. Κηλαηδόνη, ἡ σκηνογραφία τού Γ. Κόρου και ἡ χορογραφία τού Γ. Φλερύ. Παίζουν οἱ ἠθοποιοί: Μ. Ἀναστασία, Α. Βαγενά, Ε. Γερασιμίδη, Τζ. Δράκος, Π. Ζέρβος, Π. Κοντογιαννίδης, Σ. Ντίνας, Σ. Πασχαλίδης, Κ. Τζουδάρας Κ. Τσιανταφύλλου.

****

Ὁ θίασος «Μπουλούκι» στή Νέα Φιλαδέλφεια

Ὁ θίασος «Μπουλούκι» συνεχίζοντας την ἔρευνα και τή σπουδή του πάνω στό παιδικό θέατρο, μετά τό σκυριανόν περασύθι «Τσιρόγλεκες», πού παρουσίασε πέρσι, ἀνεὁάζει φέτος τό ἔργο «Ὁ γύρος τού κόσμου, μέ τά περασμύθια τού Πάνου Σκουρολιάκου.

Τό ἔργο σκηνοθέτησε ὁ Γιάννης Καρασισαρίδης. Ἡ μουσική εἶναι τού Νίκου Λοδοδρέχη, τά σκηνικά - κοστούμια τού Ἀντώνη Χαλκιά και ἡ κίνηση της "Ερσης Σεϊλῆ. Ὁοηθός σκηνοθέτη ἡ Ἑλένη Ξανθοπούλου. Παίζουν, οἱ ἠθοποιοί: Ἀντώνης Βασιλείου, Βούλα Γεωργιάδου, Σοφία Γιορευνάκη, "Ακης Φλωρεντῖνος, "Αλέξης Χάϊκος, Γιώργος Χατζόλιος και "Αννα Χατζησοφιᾶ.

«Ὁ γύρος τού κόσμου μέ τά περασμύθια» θά παῖζεται κάθε Κυριακή στίς 12.30 μ.μ., στό θέατρο τού Πνευματικού Κέντρου Ν. Φιλαδέλφειας και σέ ἄλλες γειτονιές της Ἀθήνας.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἀναδρομική ἔκθεση τού ΠΑΝΟΥ ΣΑΡΑΦΙΑΝΟΥ στό Ἑλληνογαλλικό Ἰνστιτοῦτο Ἀθήνας

ΤΟΥ Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ

ΣΤΟ Ἑλληνογαλλικό Ἰνστιτοῦτο της Ἀθήνας ὀργανώνεται πρόσφατα ἀναδρομική ἔκθεση ἔργων τού ξεχωριστού ζωγράφου Πάνου Σαραφιανού. Εἶναι δύσκολο νά τοποθετήσεις τό ἔργο τού Σαραφιανου, γιατί ἔχει μιά μονα δικοτητα πού ακόμα δέν συλλάὁαμε την ἔκτασή της. "Απο πού ν' ἀρχίσεις, ποιά πλευρά νά ἐντίσεις της ἰδιαιτερης προσωπικότητας του, πού χαθηκε τοσο πρόωρα κι ἀναπαντεχα: Να μιλήσεις γιά τόν συνειοητό ἀγωνιστή πού ἐπεξέτεινε τό ἐπαναστατικό του πιστεύω ὡς τίς πιό ακρυες περιοχές της ζωγραφικής του; Ν' ἀναφερθεῖς στο μοναδικο ὁάσκαλο πού λατρεύτηκε ἀπ' τους μαθητές του, ὁσο κανενας σύγχρονος του; Ἡ γιά τό σεμνό, γιά τόν ἀπλό, τόν ἐγκάρδιο ἄνθρωπο, πού εἶχε τή δυνατότητα νά σκορπίζει καποια ἐπιπρόσθετη πνευματικής ὑαλήνης.

Μιλᾶμε μέ τόσο σεὁασμό γιά τό Σαραφιανό, γιατί ἦταν ὁ πρῶτος πού ἀπατόλμησε νά μιλήσει εἰκαστικά τό ὀράμα της μεταπολεμικης Ἑλλάὁας. Ν ἀπεικονισει την Ἑλλαὁα σάν καινούργιο λίκνο τραγωὁίας. Ἦταν ἡ ἐποχή πού ακότος κι ἐρεὁος γέμιοε τον ἑλληνικό ουρανό. Τόν κουὁαλήσαν χιτλερικά στίφη και ἀογότερα οἱ συμμαχικοί σύμὁουλοι πού ἦρθαν νά ἐπιὁέλουν στό νόμο και την τάξη» στή νικήτρια Ἑλλάὁα. Γι' αὐτό ἔὁαλε ὁ Σκόμπυ και τά καννόνια στήν "Ακρόπολη και «ὁομὁαρδιστῆκε ἡ Ἀθήνα ἀπό ξηρᾶς, ἀέρος και ὁαλάσσης».

Και γιατί αὐτή ἡ ἀναὁρομή; Γιατί τό ἔργο τού Σαραφιανού ἔχει τή γένεσή του, και την ἀνάπτυξή του ἀπό τούτη την ἐφιαλτική ἀτμόσφαιρα τού ΠΟΛΕΜΟΥ ὁτι σέ μιά πανελλήνιο στό Ζάππειο περνούσε ὁ τότε «Μεγαλειότατος». Στάθηκε ξαφνισμένος μπρο στά στούς μούρους πίνακες τού Σαραφιανού. Κι ὅπως δέν ἠμιζον γιά την ἐξυπνάδα του, τόν ρώτησε περίεργος. «Τί εἶναι αὐτά; Σύ τά 'κανες; Γιατί;». Ἥρεμος και χαμογελαστός ὁ καλλιτέχνης ἀπάντησε: «Ἐγώ, γιατί ἔζησαν τήν πεῖνα της κατοχῆς και τόν πόνο τού ἐμφύλιου».

Πέρασαν ὁώὁεκα χρόνια ἀπ' τό ὁάνατό του κι ἀκόμα ὁεκάὁες καλλιτεχνῶν πού μοθήτευσαν στό Σαραφιανό, θεωροῦν τιμητικό τίτλο πῶς ὑπῆρξαν σπουδαστές κοντά στό μεγάλο ὁάσκαλο.

Θά περίμενε κανείς πῶς τούτο τό ξακουστό φροντιστήριο τής ὁοῦ "Ιὁάκης πού ὁίδαξε ὡκετό καιρό θεωρητικά μαθήματα κι ὁ ὑπογράφων, θά δημιουργοῦσε κάποια σχολή μέ κοινά μορφοπλαστικά και αἰσθητικά γνωρίσματα. Τό περίεργο εἶναι πῶς ὁ Σαραφιανός ὁέν ἔχει ἐπιγόνους, ὁέν ἔχει μιμητές της τέχνης του, τῶν μηνυμάτων του.

Κι αὐτό, σάν ἐλεύθερη σκέψη, σάν ἀπελευθερωμένος ἄνθρωπος, ὁέν φιλοδόξησε νά ἐντάξει τούς σπουδαστές στή δική του πορεία, νά τυποποιήσει τά νιά παιδιά, σέ μιά καθοριστική μορφική ἔκφραση. Κύριος στόχος τους ἦταν ἡ μάθηση της τεχνικής και σ' αὐτό ἦταν ἀνυποχώρητος, και συγχρόνως μέσα ἀπ' τίς ρωγμές της τεχνικής μελέτης, ν' ἀφυπνίζει τή δημιουργικότητα τῶν σπουδαστῶν. Νά διεγείρει τίς προσωπικές τους κατασολές ἀπ' τή θέση τού φίλου νά ἐκκαλάπτει, νά ἐνισχύει τό καλλιτεχνικό τους κύτταρο, Γι' αὐτό ποτέ ὁέν σκέφτηκε νά τούς ὑποὁάλει τούς δικούς του εἰκαστικούς προσανατολισμούς και τά κοινωνικά μηνύματα πού ἐκπροσωπεύσαν. Τό θεωροῦσε ἀνελεύθερο και ἄσκοπο ακόμα γιατί τίποτα ὁέν μπορεῖς νά κάνεις στήν τέχνη ἀν φορέσεις ὁαγκά ρούχα.

Ὕστερα ἀπό πολλές ἀναζητήσεις (χαρακτηριστική του εἶναι ἡ Σωριανή περίοδος) ἀπομακρύνθηκε ἀοριστικά ἀπ' την παραδοσιακή, την ἀναπαραστατική ζωγραφική. Ἀπό ἐνστικτο και στοχασμό, γνώριζε καλά πῶς ἐκεῖ πού τελειώνει ὁ ὁρατός κόσμος, τά ὀπτικά φαινόμενα, ἀρχίζει ἡ περιοχή της τέχνης. Ἐκεινη μέ τά δικά της μέσα Ὠ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙ τό αἰσθητικό τους ἀντίστροφο και την πνευματική τους ὑπόσταση. Κι οἱ παραὁολικές μορφές ὁέν μποροῦν νά ἐκφράσουν τά σύγχρονα φαινόμενα, τά ὁιώματα τού τό που μας, ἀφού ὁέν ὑπάρχει ἐτελειωμένη κοινωνία. Δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει ἰδανική ἰσορρόπηση μέσα σέ συγκρούσεις και ὁύελλες, μέσα σέ κοσμοστοροικούς διχασμούς, πού ζυγίζεται ὁ κόσμος ἀνάμεσα σέ μαύρο κι ἄσπρο. Παράτησε λοιπόν την παραστατική ζωγραφική, γιατί στό σύγχρονο κόσμο ὁέν ὑπάρχει χῶρος και χρόνος γιά περιγραφές μικρογεγονότων και καλογραμμένες ἐφη συχαστικές λεπτομέρειες.

Πιστεύει πῶς στόν ἑλληνικό χῶρο ἔγινε κάτι μοναὁικό. Κάτι πού ἄφησε νά διαφανεῖ τό πραγματικό, τό μακάὁριο πρόσωπο τού ὁυτικού κόσμου. Εἶναι μιά ξεχωριστή ἱστορική στιγμή, πού τά κοινωνικά ἐπιὁεώματα ὁομῶν και σχέσεων, ἔχουν ανάγκη ἄλλων μορφῶν ἔκφρασης. Καταλήγει σ' ἕνα ἰδιότυπο ἐκφραστικό τρόπο, πού θά λέγαμε πῶς μπορεῖ νά πλησιάζει μέ τόν ἐξπρεσσιονισμό, μά και μέ την ἀνεικονική τέχνη και την Ἐλεύθερη παραστατική.

Βρῆκε τούτη τή μοσφαπλαστική ἔκφραση σάν την πιό συνεπή, την πιό ἑναρμονισμένη, γιά νά πε ρικλείσει τά ἀτομικά του ὁιώματα πού ταυτίζονται και συγκλίνουν μέ τίς ἰδέες και τά αἰσθήματα τού λαού μας.

Ὁ Σαραφιανός σέ τούτα το πο σοτικά περιορισμένο ἔργο του, ὁ, ραθετεῖ μιά ἐποχή. Χαράζει μέ δυνατή ρομφαία την προσωπη ἱστορία μας.

Οἱ μεταγενέστεροι θά σκύψουν πολύ πάνω στό φαινόμενο Σαραφιανός. Κι ἐπειδή τά γεγονότα εἶναι τραγικά, οἱ πίνακες τού Σαραφιανού εἶναι ,ουσιαστικά, κραυγές ἀπόγνωσης κι ὄχι ἐπίκλησης. "Ανθρωποι καθημαγμένοι πού ζοῦν τό ζόνο της ἐποχης μας, ἀναὁυόμενοι σέ περιδινούμενα σκότη, ἀποσπάσματα ἑνός μακάὁριου κόσμου, ἀνελέητου, ἐὁυσιάστου, πού τόν διατρέχουν κάποιες χαλκοκίτρινες χαρακιές. Δέν εἶναι ἡ ὑαιρολατρική παραὁολή τού Μούρ, τό ἀνθρώπινο ἱστορικό ἀπολίθωμα. Εἶναι τό φλεγόμενο, τό πυρακτωμένο σήμερα ἀδιαμόρφωτο, τραγικό, μά πού ἐκπέμπουν κι ἕνα ἱστορικό μεγαλεῖο. Μέσα κάπου διακρίνεις τιμήματα προσώπων, τερατογεννημένα, ταραγμένα, σέ μιά ἀσκητική ὁιχρωμία, περιὁαλλόμενα ἀπό μαύρους πηχτούς κύκλους, γιά νά δείξουν πῶς δέν ὑπάρχει πουθενά διαφυγή. Κι ὁ θεατής σκέπτεται μέ κομμένη ἀνάσα «Θεέ μου πῶς κατανίσανε τή ζωή μας οἱ σκοτεινές δυνάμεις τού κόσμου».

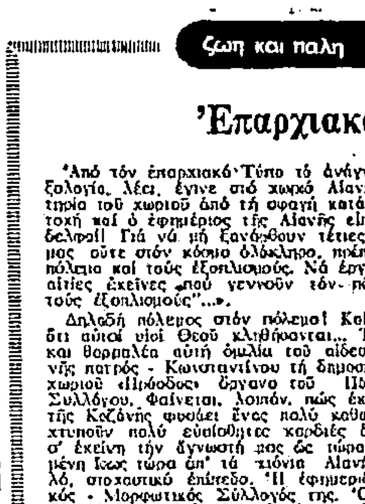

★ *Οἱ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ τῶν ΚΚΕ ούντροφοι Κώσιας Κάτιος και Λυκοῦργος Καλλέργης και ὁ δήμαρχος Ἀθήνας κ. Δημήτρης Μπέης (στή φωτογραφία) τίμησαν μέ την παρουσία τους τόν ἐτήσιο χορό τού Σωματείου Ἑλλήνων Ἠθοποιῶν, πού πραγματοποιήθηκε, μέ μεγάλη ἐπιτυχία, στίς 11 Μάρτη, στό ξενοδοχείο «Κάραβελ».*

★ ΗΚΙΘΑΡΑ στό κῶρο και στό χρόνο» εἶναι το θεμα ομιλιας τού Δημητρη Φάμπα πού ὁργανώνει ἡ Λέσχη Β·Βόλεως και Ποδοσφαίρου γιά τή Δευτερα στις 7.30 μ.μ. στην αἴθουσα της Λέσχης Ρόδου 25 Ἀχαρνῶν. Μετά την ὁμιλια γνωστοί κιθαρίστες θά παίξουν κομμάτια κάθε μουσικῆς Ἱστορικῆς περιόδου.

Περίεργη ἡ σιωπή τού ΥΠΠΕ γιά τούς σιραγῶνες

ΠΕΡΙΕΡΓΗ χαρακτηρίζεται ἀπ' τόν Πολιτιστικό Ὅμιλο Ἄργους, ἡ σιωπή τού ὑπουργού Πολιτισμού γιά τά προχτεσινά γεγονότα στήν πόλη; ἀπ' τήν «αὐθαίρετη, παράνομη και πρωτόγονη» ἐνέργεια τού δημαρχου κ. Πειρούνη νά καταστρέψει τά ἱστορικά μνημεῖο τῶν στρατῶν Καποδίστρια.

Στή χθεσινή του καταγγελία, ὁ Πολιτιστικός "Ομιλος ὑπογραμμίζει, ὁτι ἡ σιωπή τού ΥΠΠΕ ἔχει ἀποὁραὁεύσει τούς κύκλους τῶν «κατε δαφιστῶν» και ὁτι ἡ «ἀπόφειρά τους ἦταν ἡ «γενική δοκιμή» γιά ὁλοκληρωτική κατεὁάφιση τού μνημείου.

★ ΑΠΟΨΕ (Πεμπτη) στίς 7 η Μαρια Βογιατζογλου θά μιλησει στην Ἱστορια Σ ουδων (Σινα 46) με θεμα: Παρεδοσιακη κερα μικη τεχνη και κοινωνικες δομες.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ Ἡλιούπολης θα παρουσιάσει στά θεατράκι τού Πνευματικού Κέντρου Ἡλιουπολης τό ἔργο τού Ν. Τσεκούρα «Ἂν δουλέψεις θά φᾶς» σέ σκηνοθεσία Ἀδαμαντ